

Υπόθεση C-549/23

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

29 Αυγούστου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

College van Beroep voor het bedrijfsleven (διοικητικό εφετείο
αρμόδιο επί οικονομικών υποθέσεων, Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της απόφασεως του αιτούντος δικαστηρίου:

29 Αυγούστου 2023

Εκκαλούσες:

American Express Europe SA

American Express Carte France SA

Visa Europe Ltd

MasterCard Europe SA

Autoriteit Consument en Markt

Koninklijke Luchtvaart Maatschappij NV

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η αίτηση αυτή υποβάλλεται σε διαφορά περί αμοιβών οι οποίες καταβάλλονται για την έκδοση πιστωτικών καρτών κοινού σήματος σε εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος στο πλαίσιο τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής. Η Autoriteit Consument en Markt (ολλανδική αρχή για την προστασία των καταναλωτών και της αγοράς) υποστηρίζει ότι οι εν λόγω αμοιβές υπερβαίνουν το ανώτατο όριο για τις διατραπεζικές προμήθειες που προβλέπεται στον κανονισμό 2015/751.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Στην παρούσα αίτηση προδικαστικής απόφασεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ το αιτούν δικαστήριο υποβάλλει ερωτήματα σχετικά με τις συνέπειες της εξομοίωσης ενός τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής με εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος με τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής στο πλαίσιο του κανονισμού 2015/751. Συγκεκριμένα, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 4 και 5 του κανονισμού αυτού, όπου περιλαμβάνονται οι έννοιες «καθαρή αποζημίωση» και «διατραπεζικές προμήθειες» που αφορούν πληρωμές προς τον εκδότη, καίτοι στην περίπτωση του τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής δεν υφίσταται εκδότης.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει το άρθρο 2, σημείο 11, του κανονισμού (ΕΕ) 2015/751 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες για την εφαρμογή των ουσιαστικών διατάξεων του εν λόγω κανονισμού, την έννοια ότι το συνολικό καθαρό ποσό των πληρωμών, των εκπτώσεων ή των κινήτρων που λαμβάνονται από έναν εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος από το τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής σε σχέση με πράξεις πληρωμών με κάρτα ή σχετικές δραστηριότητες χαρακτηρίζεται ως «καθαρή αποζημίωση» ακόμη και αν ο εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος δεν είναι ο ίδιος εκδότης;
2. Έχει το άρθρο 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 2, σημείο 10, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 2015/751 την έννοια ότι η καθαρή αποζημίωση εμπίπτει άμεσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4;
3. Έχει το άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751 την έννοια ότι αναφέρεται σε αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών αποζημιώσεων, τις οποίες λαμβάνει ένας εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος όταν ο εν λόγω εταίρος δεν είναι εκδότης;
- 4α. Έχει το άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751 την έννοια ότι η αμοιβή, συμπεριλαμβανομένης της καθαρής αποζημίωσης, την οποία λαμβάνει ένας εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος σε σχέση με πράξεις πληρωμής ή σχετικές δραστηριότητες έχει ισοδύναμο αντικείμενο με τη διατραπεζική προμήθεια, όταν σκοπός της καταβολής της εν λόγω αμοιβής είναι η επέκταση των δραστηριοτήτων του συστήματος καρτών πληρωμής;
- 4β. Έχει το άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751 την έννοια ότι η αμοιβή, συμπεριλαμβανομένης της καθαρής αποζημίωσης, την οποία λαμβάνει ένας εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος σε σχέση με πράξεις πληρωμής ή σχετικές δραστηριότητες έχει ισοδύναμο αποτέλεσμα με τη διατραπεζική προμήθεια, όταν η αμοιβή αυτή αποσκοπεί στην επέκταση των δραστηριοτήτων του συστήματος καρτών πληρωμής;

4γ. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στα ανωτέρω ερωτήματα, τίθεται το εξής ερώτημα: με βάση ποια κριτήρια και/ή ποιους παράγοντες καθορίζεται κατά πόσον η αμοιβή, συμπεριλαμβανομένης της καθαρής αποζημίωσης, την οποία λαμβάνει ένας εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος σε σχέση με πράξεις πληρωμής ή σχετικές δραστηριότητες έχει ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα με τη διατραπεζική προμήθεια;

5. Έχει το άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751 την έννοια ότι για την εφαρμογή του άρθρου 4 του ίδιου κανονισμού η αμοιβή θεωρείται μέρος της διατραπεζικής προμήθειας οσάκις έχει ισοδύναμο αντικείμενο με αυτή;

6. Έχει το άρθρο 2, σημείο 11, του κανονισμού 2015/751 την έννοια ότι η επιβάρυνση εμπόρου που καταβάλλεται από εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος στο πλαίσιο τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής μπορεί να εκπίπτει από τις πληρωμές, τις εκπτώσεις και τα κίνητρα που ο εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος λαμβάνει από το σύστημα καρτών πληρωμής σε σχέση με πράξεις πληρωμών με κάρτα ή σχετικές δραστηριότητες;

7α. Έχει το άρθρο 2, σημείο 11, του κανονισμού 2015/751 την έννοια ότι από το συνολικό ποσό το οποίο λαμβάνει ο εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος από το σύστημα καρτών πληρωμής δεν εκπίπτουν μόνον τα οικονομικά ανταλλάγματα του εταίρου του ίδιου εμπορικού σήματος αλλά και τα έξοδα ή το οικονομικό ισοδύναμο μιας υπηρεσίας που παρέχεται από τον εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος;

7β. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ανωτέρω ερώτημα: Βάσει ποιων κριτηρίων πρέπει να υπολογίζεται η αξία αυτή;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες, άρθρα 2, 4 και 5

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας της κύριας δίκης

- 1 Η American Express Europe και η American Express Carte France (καλούμενες στο εξής συλλήβδην: Amex) εκμεταλλεύονται ένα τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 18, του κανονισμού 2015/751. Η Visa και η MasterCard εκμεταλλεύονται ένα τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 17, του κανονισμού 2015/751.
- 2 Στο τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής οι πράξεις πληρωμής πραγματοποιούνται μέσω ενός εκδότη (από την πλευρά του κατόχου της κάρτας) και ενός αποδέκτη (από την πλευρά του λήπτη της πληρωμής). Στο πλαίσιο αυτό,

ο αποδέκτης καταβάλλει αμοιβή στον εκδότη για την εκτέλεση της συναλλαγής, συγκεκριμένα τη διατραπεζική προμήθεια. Η καθαρή αποζημίωση κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 11, του κανονισμού 2015/751 αποτελεί μέρος της διατραπεζικής προμήθειας.

- 3 Στο πλαίσιο του τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής, η κάρτα πληρωμών εκδίδεται από το σύστημα καρτών πληρωμής το οποίο διεκπεραιώνει και τις πληρωμές που πραγματοποιούνται με αυτήν, με αποτέλεσμα σε ένα τέτοιου είδους σύστημα καρτών πληρωμής να μην υφίσταται (εμφανής) διατραπεζική προμήθεια. Ο κανονισμός 2015/751 προβλέπει το ανώτατο όριο των διατραπεζικών προμηθειών και, συνεπώς, δεν μπορεί καταρχήν να τύχει εφαρμογής στο τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής. Εντούτοις, το άρθρο 1, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/751 ορίζει ότι ο κανονισμός εφαρμόζεται στο εν λόγω σύστημα καρτών πληρωμής οσάκις αυτό εκδίδει την κάρτα με εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος.
- 4 Το 2010 η Amex προχώρησε σε συνεργασία με την Koninklijke Luchtvaart Maatschappij (στο εξής: KLM) ως εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος με σκοπό την έκδοση πιστωτικών καρτών κοινού σήματος σε καταναλωτές. Για τον σκοπό αυτό, εκτός από το «signing bonus», η Amex κατέβαλε στην KLM και ορισμένες άλλες αμοιβές.
- 5 Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, οι πελάτες αποκτούν πρόσβαση στο πρόγραμμα επιβράβευσης της KLM, το οποίο τους επιτρέπει να συλλέγουν «Miles» [μίλια], μεταξύ άλλων ταξιδεύοντας συχνότερα με την KLM. Τα εν λόγω «Miles» μπορούν στη συνέχεια να εξαργυρωθούν σε πτήσεις ή άλλες υπηρεσίες της KLM. Περαιτέρω, η KLM και η Amex, συμφώνησαν ότι οι κάτοχοι καρτών της Amex θα μπορούν να συλλέγουν άμεσα «Miles» στο πλαίσιο του προγράμματος επιβράβευσης. Για τον σκοπό αυτό, η Amex αγοράζει «Miles» από την KLM και τα μεταβιβάζει στους κατόχους των καρτών με βάση τη χρήση των πιστωτικών καρτών.
- 6 Το 2018 η KLM προκήρυξε διαγωνισμό για μία νέα συνεργασία υπό κοινό εμπορικό σήμα στον οποίο, μεταξύ διαφόρων συστημάτων καρτών πληρωμής όπως η Visa και η MasterCard, επέλεξε εκ νέου την Amex ως εταίρο της. Στο πλαίσιο αυτής της νέας συνεργασίας, η Amex κατέβαλε πάλι signing bonus καθώς και ορισμένες περαιτέρω αμοιβές στην KLM.
- 7 Τον Μάιο του 2017 η Autoriteit Consument en Markt ξεκίνησε μία έρευνα που αφορούσε τη συνεργασία μεταξύ της Amex και της KLM. Στις 6 Μαρτίου 2019 εξέδωσε διαταγή συνοδευόμενη από απειλή χρηματικής ποινής με την οποία, στο πλαίσιο της υφιστάμενης και μελλοντικής συνεργασίας υπό κοινό σήμα, η Amex καλείτο να καταβάλλει στην KLM αμοιβή η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751, δεν υπερβαίνει ανά πράξη πληρωμής το 0,3 % της αξίας της συναλλαγής.

- 8 Κατά της εν λόγω διαταγής, η Amex και η KLM υπέβαλαν ενστάσεις ενώπιον της Autoriteit Consument en Markt. Υποστήριζαν ότι στο πλαίσιο της συνεργασίας τους τηρούσαν την απαίτηση του 0,3 %, μεταξύ άλλων διότι η Amex εκπίπτει την αξία των «Miles» που αγοράζει από τις καταβαλλόμενες από αυτήν αμοιβές.
- 9 Με απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, η Autoriteit Consument en Markt απέρριψε τις ενστάσεις της Amex και της KLM ως αβάσιμες και κατόπιν, με απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2020, επέβαλε χρηματική ποινή.
- 10 Κατά της εν λόγω αποφάσεως, η KLM και η Amex άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Rechtbank Rotterdam (περιφερειακού δικαστηρίου του Ρότερνταμ, Κάτω Χώρες). Το Rechtbank δέχθηκε τις προσφυγές της Amex και της KLM, ακύρωσε τις αποφάσεις της Autoriteit Consument en Markt της 22ας Ιανουαρίου 2020 και της 21ης Δεκεμβρίου 2020 και την υποχρέωσε σε έκδοση νέας αποφάσεως. Το Rechtbank Rotterdam έκρινε ότι η Autoriteit Consument en Markt δεν τεκμηρίωσε επαρκώς την άποψή της ότι οι αμοιβές που καταβλήθηκαν από την Amex στην KLM έπρεπε να θεωρηθούν έμμεσες διατραπεζικές προμήθειες, καθόσον δεν απέδειξε ότι οι αμοιβές αυτές έχουν ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα με τη διατραπεζική προμήθεια. Ως εκ τούτου, το Rechtbank δεν δύνατο να αποφανθεί ότι η Amex παρέβη το άρθρο 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751.
- 11 Τόσο η Autoriteit Consument en Markt όσο και οι KLM και Amex άσκησαν έφεση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου. Η Visa και η MasterCard επίσης άσκησαν έφεση ως μετέχουσες στην πρωτοβάθμια διαδικασία.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

Ερμηνεία του άρθρου 4 του κανονισμού 2015/751

- 12 Η Amex ισχυρίζεται ότι, όπως στο πλαίσιο του τετραμερούς συστήματος καρτών πληρωμής υφίστανται αμοιβές οι οποίες δεν προβλέπονται στον κανονισμό 2015/751, στα τριμερή συστήματα καρτών πληρωμής υφίστανται αμοιβές που δεν προβλέπονται στον ίδιο κανονισμό Τόσο σύμφωνα με το γράμμα όσο και σύμφωνα με τον σκοπό του κανονισμού 2015/751, στο πεδίο εφαρμογής του εμπίπτουν μόνο αμοιβές προς τους εκδότες των καρτών, κάτι που δεν συμβαίνει σε ένα τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής.
- 13 Η Autoriteit Consument en Markt υποστηρίζει ότι οι αμοιβές που λαμβάνει η KLM από την Amex θεωρούνται καθαρή αποζημίωση υπό την έννοια του άρθρου 2, σημείο 11, του κανονισμού 2015/751 και, κατά συνέπεια, αποτελούν μέρος των διατραπεζικών προμηθειών. Κατά τους ισχυρισμούς της, για τον χαρακτηρισμό ως διατραπεζική προμήθεια και ειδικότερα ως καθαρή αποζημίωση δεν απαιτείται να λαμβάνει τις πληρωμές ο εκδότης, ο οποίος δεν υφίσταται στο τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής με εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος. Η Autoriteit Consument en Markt υποστηρίζει συναφώς ότι το ανώτατο όριο της εν

λόγω διατραπεζικής προμήθειας ρυθμίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού 2015/751 και, ως εκ τούτου, η επίμαχη καθαρή αποζημίωση εμπίπτει άμεσα σε αυτή τη διάταξη. Η MasterCard συντάσσεται με την άποψη αυτή.

Ερμηνεία του άρθρου 5 του κανονισμού 2015/751

- 14 Κατά τους ισχυρισμούς της Amex, η διατύπωση του άρθρου 5 του κανονισμού 2015/751 δεν επιτρέπει να θεωρούνται διατραπεζικές προμήθειες οι αμοιβές που καταβλήθηκαν σε εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος ο οποίος δεν είναι εκδότης. Επομένως, παρέλκει να εξεταστεί κατά πόσον οι αμοιβές έχουν ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα με τη διατραπεζική προμήθεια.
- 15 Αντιθέτως, η Autoriteit Consument en Markt, η MasterCard και η Visa αντιτάσσουν ότι κατά τη θέσπιση του κανονισμού 2015/751 ο νομοθέτης της Ένωσης θεώρησε ότι οι αμοιβές που καταβάλλονται στο πλαίσιο τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής σε εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε δυσλειτουργίες της αγοράς, παρόμοιες με εκείνες που προκαλούν οι διατραπεζικές προμήθειες στο πλαίσιο του τετραμερούς συστήματος καρτών πληρωμής.
- 16 Η Autoriteit Consument en Markt υποστηρίζει ότι, από αυτή την άποψη, κρίσιμο στοιχείο αποτελεί το αποτέλεσμα των αμοιβών στη σχέση μεταξύ του συστήματος καρτών πληρωμής και του εταίρου του ίδιου εμπορικού σήματος. Κατά την άποψή της, οι αμοιβές είναι ισάξιες όταν είναι ικανές να πείσουν τους τρίτους να συνεργαστούν με ένα σύστημα καρτών πληρωμής, ανεξάρτητα από το αν τούτο είναι το σκοπούμενο αποτέλεσμα.

Ερμηνεία της έννοιας «καθαρή αποζημίωση»

- 17 Η Amex και η KLM προβάλλουν ότι στο πλαίσιο υπολογισμού της καθαρής αποζημίωσης η επιβάρυνση εμπόρου, την οποία η KLM καταβάλλει στην Amex για την έκδοση μέσω πληρωμής με κάρτα ή την αποδοχή πράξεων πληρωμών με κάρτα, πρέπει να εκπίπτει από τις αμοιβές που η Amex καταβάλλει στην KLM. Στο ίδιο πλαίσιο, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη και τα «Miles» που αγοράζει η Amex, οπότε θα πρόκειται για υπέρβαση του ορίου του 0,3 % που προβλέπει το άρθρο 4 του κανονισμού 2015/751.
- 18 Η Autoriteit Consument en Markt υποστηρίζει ότι η επιβάρυνση εμπόρου που η KLM καταβάλλει στην Amex για την έκδοση μέσω πληρωμής με κάρτα ή την αποδοχή πράξεων πληρωμών με κάρτα δεν μπορεί να εκπίπτει, δεδομένου ότι η εν λόγω πληρωμή πραγματοποιείται στο πλαίσιο έννομης σχέσεως η οποία δεν αφορά την από κοινού έκδοση κάρτας πληρωμών. Όσον αφορά τα «Miles», θεωρεί ότι η αξία που έχει καθοριστεί είναι πολύ υψηλή, δεδομένου ότι δεν εξαργυρώνονται όλα τα Miles» στο 100 % και τούτο μπορεί να οδηγήσει σε καταστρατήγηση του ανώτατου ορίου που προβλέπεται για τις διατραπεζικές προμήθειες.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

- 19 Η εξομοίωση ενός τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής με εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος προς τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής προστέθηκε στον κανονισμό 2015/751 σε μεταγενέστερο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, με αποτέλεσμα η διατύπωση του κανονισμού να εναρμονιστεί με το τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής με διακριτό εκδότη. Στην απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2018 (C-304/16, American Express, EU:C:2018:66), το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι για την εφαρμογή του άρθρου 1, παράγραφος 5, του κανονισμού 2015/751 δεν απαιτείται ο εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος στο πλαίσιο τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής να ενεργεί ως εκδότης κατά την έννοια του άρθρου 2 του κανονισμού αυτού, προκειμένου το επίμαχο τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής να δύναται να θεωρηθεί τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής.
- 20 Σε αντίθεση με το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι υπό το πρίσμα των συνεπειών αυτής της εξομοίωσης, η ερμηνεία των άρθρων 4 και 5 του κανονισμού 2015/751 δεν είναι τόσο σαφής ώστε να μην καταλείπεται περιθώριο για εύλογη αμφιβολία. Προκειμένου να αποφανθεί κατά πόσον οι αμοιβές που καταβλήθηκαν από την Amex στην KLM, την εταίρο της υπό το ίδιο εμπορικό σήμα, για την έκδοση πιστωτικής κάρτας κοινού σήματος παραβαίνουν τον κανονισμό 2015/751, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστούν πλείονα ζητήματα.

Ερμηνεία του άρθρου 4 του κανονισμού 2015/751

Ερώτημα 1

- 21 Κατά την εκτίμηση του αιτούντος δικαστηρίου, δεν είναι σαφές κατά πόσον οι πληρωμές που λαμβάνει η KLM από την Amex αποτελούν καθαρή αποζημίωση κατά το άρθρο 2, σημείο 11, δεδομένου ότι ο ορισμός της έννοιας αυτής προϋποθέτει ότι στο πλαίσιο του τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής δεν υφίσταται εκδότης ο οποίος λαμβάνει τις πληρωμές.
- 22 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις σκέψεις 70 και 71 της απόφασης στην υπόθεση C-304/16 αποφάνθηκε ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να διαπιστωθεί ότι ένα ορισμένο είδος ανταλλάγματος ή πλεονεκτήματος ενδεχομένως συνιστά έμμεση διατραπεζική προμήθεια, ακόμα και αν ο εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος δεν ενεργεί ως εκδότης. Δεδομένου ότι η καθαρή αποζημίωση κατά το άρθρο 2, σημείο 10, του κανονισμού 2015/751 αποτελεί μέρος της διατραπεζικής προμήθειας, ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου τίθεται το ζήτημα αν και στο πλαίσιο της καθαρής αποζημίωσης οι πληρωμές πρέπει να λαμβάνονται από τον εκδότη.

Ερώτημα 2

- 23 Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η καθαρή αποζημίωση εμπίπτει άμεσα στο οικείο ανώτατο όριο του άρθρου 4 του κανονισμού 2015/751, ως μέρος της διαπραπείζουσας προμήθειας. Τούτο διότι, στην περίπτωση αυτή, παρέλκει να εξεταστεί αν η εν λόγω καθαρή αποζημίωση έχει ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα με τη διαπραπείζουσα προμήθεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751.

*Ερμηνεία του άρθρου 5 του κανονισμού 2015/751**Ερώτημα 3*

- 24 Στο άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751 προβλέπεται η απαγόρευση καταστρατήγησης για τις αμοιβές που καταβάλλονται στον εκδότη. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί συναφώς αν, υπό το πρίσμα των σκέψεων 70 και 71 της αποφάσεως στην υπόθεση C-304/16, σε σχέση με το τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής μπορεί να κριθεί ότι ο λήπτης των αμοιβών δεν πρέπει να είναι κατ' ανάγκην ο εκδότης, προκειμένου να εφαρμόζεται η απαγόρευση καταστρατήγησης.

Ερωτήματα 4 α) έως γ)

- 25 Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τρίτο ερώτημα, από τη διατύπωση του κανονισμού 2015/751 το αιτούν δικαστήριο δεν δύναται να συναγάγει με σαφήνεια τότε οι αμοιβές που καταβάλλονται στον εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος στο πλαίσιο ενός τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής έχουν «ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα» με τη διαπραπείζουσα προμήθεια κατά την έννοια του άρθρου 5 του κανονισμού αυτού.
- 26 Από το ιστορικό θεσπίσεως του κανονισμού 2015/751 και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Campos Sánchez-Bordona στην υπόθεση American Express (C-304/16, EU:C:2017:524, ιδίως σημεία 95, 96 και 132 και υποσημείωση 44 αυτών), το αιτούν δικαστήριο συνάγει ότι η αμοιβή που καταβάλλεται στο πλαίσιο ενός τριμερούς συστήματος καρτών πληρωμής θα μπορούσε να έχει το ίδιο αποτέλεσμα ή αντικείμενο με τη διαπραπείζουσα προμήθεια, αν αποσκοπεί στην επέκταση των δραστηριοτήτων του συστήματος καρτών πληρωμής.

Ερώτημα 5

- 27 Περαιτέρω, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν, λαμβανομένης υπόψη της έκφρασης «με ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα της διαπραπείζουσας προμήθειας» (η υπογράμμιση δική του) στο άρθρο 5 του κανονισμού 2015/751, για την εφαρμογή του άρθρου 4 του εν λόγω κανονισμού αρκεί η αμοιβή να έχει ισοδύναμο αντικείμενο με τη διαπραπείζουσα προμήθεια. Το αιτούν δικαστήριο

φρονεί ότι, και υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκει ο κανονισμός 2015/751, ήτοι της μείωσης της οικονομικής επιβάρυνσης που υφίστανται οι καταναλωτές σε σχέση με τις πράξεις πληρωμών με κάρτες, μπορεί να συναχθεί ότι κρίσιμο είναι κυρίως το αποτέλεσμα της αμοιβής προκειμένου, για την εφαρμογή του άρθρου 4 του κανονισμού 2015/751, αυτή να θεωρηθεί μέρος της διατραπεζικής προμήθειας.

28 Ερμηνεία της έννοιας «καθαρή αποζημίωση»

Ερώτημα 6

29 Όσον αφορά το τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει επίσης αμφιβολίες σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του συνολικού καθαρού ποσού, έννοια που περιλαμβάνεται στον ορισμό της «καθαρής αποζημίωσης» στο άρθρο 2, σημείο 11, του κανονισμού 2015/751.

30 Στην αιτιολογική σκέψη 31 του κανονισμού 2015/751, διαμορφώνεται μια σχέση μεταξύ της καθαρής αποζημίωσης και της απαγόρευσης καταστρατήγησης που θεσπίζει το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού. Ειδικότερα, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη αναφέρεται ότι, για τον σκοπό του ελέγχου όσον αφορά το κατά πόσον υφίσταται καταστρατήγηση των διατάξεων, κατά τον υπολογισμό της καθαρής αποζημίωσης θα πρέπει να εκπίπτουν οι «προμήθειες» που καταβάλλονται από τον εκδότη στο σύστημα καρτών πληρωμής από το συνολικό ποσό των «πληρωμών ή κινήτρων» που λαμβάνει ο εκδότης. Επομένως, υπάρχουν δύο «ροές» προμηθειών, αφενός οι «πληρωμές ή κίνητρα», οι οποίες καταβάλλονται από το σύστημα καρτών πληρωμής στον εκδότη και, αφετέρου, οι «προμήθειες» που ο εκδότης ή ο εταίρος του ίδιου εμπορικού σήματος καταβάλλει στο σύστημα καρτών πληρωμής.

31 Όσον αφορά το επίμαχο τριμερές σύστημα χωρίς εμφανή εκδότη, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η επιβάρυνση εμπόρου, την οποία η KLM καταβάλλει στην Amex για την έκδοση μέσω πληρωμής με κάρτα ή την αποδοχή πράξεων πληρωμών με κάρτα, εμπίπτει στη δεύτερη αυτή ροή προμηθειών και, συνεπώς, μπορεί να εκπίπτει από τις προμήθειες που καταβάλλει η Amex προς την KLM για τον υπολογισμό των διατραπεζικών προμηθειών.

Ερωτήματα 7 α) και β)

32 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι ούτε η διατύπωση του ορισμού της έννοιας «καθαρή αποζημίωση» ούτε η αιτιολογική σκέψη 31 περιορίζουν τις προμήθειες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη αποκλειστικά στις προμήθειες οικονομικής φύσεως. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι τα «Miles» που αγοράζει η Amex από την KLM μπορούν να εκπίπτουν από το συνολικό ποσό των προμηθειών που καταβάλλει στην KLM και οι οποίες είναι κρίσιμες για τον υπολογισμό της καθαρής αποζημίωσης. Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να διαπιστώνεται η αξία των εν λόγω μη οικονομικής φύσεως προμηθειών, προκειμένου να αποτρέπεται η

καταστράτηγηση του ανώτατου ορίου που προβλέπει το άρθρο 4 του κανονισμού 2015/751 για τις διατραπεζικές προμήθειες.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ